

Den fælles strategi for udsatte boligområder og parallelsamfund i Horsens Kommune

Indhold

- 1** Indledning
- 2** Alle borgere i Horsens skal leve et godt liv i et stærkt fællesskab - og der skal ikke være nogle ghettoer eller udsatte boligområder i Horsens Kommune i 2030
- 3** De strategiske indsatsområder
  - 3.1** Flere i arbejde
  - 3.2** Flere i uddannelse
  - 3.3** Styrket medborgerskab
  - 3.4** Attraktive og varierede boliger til alle

1

Indledning

Byrådet i Horsens Kommune har en overordnet vision om at give alle borgere i Horsens et godt liv i et stærkt fællesskab. Samtidig skal det sikres, at Horsens Kommune er en mangfoldig kommune med attraktive og varierede boliger til alle, og at boligerne ligger i nogle spændende områder, der danner rammen om en god og tryk hverdag. Med udgangspunkt heri har Horsens Kommune og boligorganisationerne udarbejdet en fælles strategi for udsatte boligområder og parallelsamfund.

Formålet med strategien er at sætte en fælles retning for indsatsen i kommunens udsatte boligområder, så der sikres en sammenhæng imellem boligsociale indsatser, kommunale kerneopgaver og eventuelle fysiske forandringer i områderne. Den fælles retning skal sikre en positiv udvikling i kommunens udsatte boligområder og skal samtidig sikre, at der ikke udvikles nye udsatte boligområder i kommunen.

Strategien bygger oven på en lang række af eksisterende politikker, strategier og planer i Horsens Kommune. Det drejer sig bl.a. om Byrådets arbejdsgrundlag for 2018-2021, Den sammenhængende børne- og ungepolitik 2020-2023, Forebyggelsesstrategien, Beskæftigelsesplan 2020-2021, Bosætningsstrategi 2020-2023, samt Den Boligsociale Helhedsplan 2020-2023, hvor Horsens Kommune indgår som en aktiv medfinansør. Derudover er strategien i tråd med parallelsamfunds aftalen, som en bred gruppe af Folketingets partier indgik i 2018, og som har en overordnet målsætning om, at der ingen ghettoer er i Danmark i 2030.

I regi af § 17, stk. 4-udvalget vedrørende udsatte boligområder og parallelsamfund – hvori der er repræsentation af lokalpolitikere, boligorganisationer og politi – skal Horsens Kommune og udvalgte boligorganisationer i fællesskab implementere strategien og igangsætte konkrete indsatser i kommunens udsatte boligområder.

2

Alle borgere i Horsens skal leve et godt liv i et stærkt fællesskab – og der skal ikke være nogle ghettoer eller udsatte boligområder i Horsens Kommune i 2030

Strategien for udsatte boligområder og parallelsamfund arbejder med en todelt vision. Først og fremmest tager strategien udgangspunkt i Byrådets overordnede vision om, at alle borgere i Horsens skal leve et godt liv i et stærkt fællesskab. I Horsens Kommune har vi fokus på at skabe de bedste betingelser for det gode og selvstændige liv, på trivsel og på en aktiv tilværelse sammen med andre.

Derudover arbejder strategien med en vision om, at der ikke er ghettoer eller udsatte boligområder i Horsens i 2030. Dette er i tråd med den nationale parallelsamfundsftale fra 2018.

For at nå disse visioner er strategiens målsætning, at de udsatte boligområder skal omdannes til velfungerende boligområder med en blandet beboersammensætning. Områderne skal kendetegnes som aktive og attraktive boligområder med varierede boliger til alle, hvor alle borgere har lige muligheder for at skabe sig et godt liv med stærke fællesskaber. De attraktive og varierede boligtilbud skal også bidrage til at fastholde flere ressourcestærke beboere i områderne ved at tilfredsstille forskellige boligbehov, så eksempelvis beboere, der kommer i arbejde eller i uddannelse, kan blive boende i boligområdet, selvom deres behov og ønsker til en bolig ændrer sig.

Samtidig er det vigtigt at forebygge, at der udvikles nye udsatte boligområder, og der skal overalt i kommunen være gode muligheder for en positiv hverdag, for at uddanne sig og for at arbejde, så alle har de bedst mulige rammer for et indholdsrigt, aktivt og selvstændigt liv. Det giver vores borgere de bedste forudsætninger for at udnytte deres potentiale og for at trives.

Nedenstående figur viser sammenhængen mellem de eksisterende strategier og politikker, de overordnede visioner, målsætningen for udsatte boligområder samt fire indsatsområder, som uddybes nedenfor.

Figur 1
Horsens Kommunes strategi for udsatte boligområder og parallelsamfund

3

De strategiske indsatsområder

Udsatte boligområder er generelt udfordrede af et lavt uddannelsesniveau og en høj andel af beboere uden for arbejdsmarkedet. Strategiens visioner om, at alle skal leve et godt liv i stærke fællesskaber, og at der ikke skal være ghettos og udsatte boligområder i Horsens Kommune i 2030, skal opfyldes gennem fire indsatsområder:

Flere i arbejde

Flere i uddannelse

Styrket medborgerskab

Attraktive og varierede boliger til alle

Indsatsområderne er ikke i prioriteret rækkefølge. De tre førstnævnte indsatsområder er hinandens forudsætninger og har fokus på at understøtte og styrke de udsatte boligområders nuværende beboeres kompetencer og ressourcer. Det sidstnævnte indsatsområde skal bidrage til, at der fremadrettet skabes bæredygtige og balancerede boligområder, og at der overalt i kommunen opføres attraktive boliger til forskellige målgrupper.

Med disse indsatsområder skal der sikres en udvikling, hvor den enkelte borgers livssituation kan forbedres via uddannelse, beskæftigelse og et styrket medborgerskab, samtidig med at by- og boligudviklingen arbejder for, at der er attraktive boliger og boligområder til både unge, børnefamilier og seniorer i hele kommunen, så borgerne har mulighed for at blive boende i deres nærmiljø i alle livets faser. Herved kan udviklingen både være til gavn for den enkelte borger og området som helhed.

De strategiske indsatsområder skal særligt gælde for Sundparken og Sønderbro, der begge figurerer på Transport- og Boligministeriets årlige lister over hhv. ghettoområder og udsatte boligområder. Beboernes uddannelsesniveau og arbejdsmarkedstilknytning er bl.a. nogle af de parametre, der placerer Sundparken og Sønderbro på ministeriets lister. I disse områder er der behov for, at læring og uddannelse går hånd i hånd med en stærk beskæftigelsesindsats, da vi herigennem skaber de bedste rammer for at give borgerne i udsatte boligområder gode muligheder for en aktiv og selvstændig tilværelse. Samtidig er det vigtigt med et fokus på at fastholde de ressourcestærke beboere i områderne, så de beboere, der eksempelvis er i beskæftigelse eller under uddannelse, ikke fraflytter området. Det er særligt vigtigt, da de ressourcestærke beboere tæller positivt ift. at fjerne områderne fra ministeriets lister, og da de via deres relationer til andre beboere kan være med til at vende udviklingen i områderne.

I Sundparken og Sønderbro er flere indsatser – som eksempelvis indførelse af boligtilde-
lingskriterier og fremskudte beskæftigelsesindsatser – allerede igangsat for at vende
udviklingen i områderne. Strategien for udsatte boligområder og parallelsamfund skal
sikre, at der laves en løbende koordineret, forebyggende og effektiv indsats, hvor de
positive erfaringer fra en indsats kan tilpasses og anvendes på tværs af kommunens
udsatte boligområder.

Samtidig med at strategien har et skærpet fokus på at skabe en positiv udvikling i
kommunens udsatte boligområder, vil der være et fokus på resten af kommunens boligom-
råder. Erfaringerne fra en indsats i et udsat boligområde vil således også kunne anvendes
forebyggende i andre boligområder, ligesom der vil være et fokus på at tilpasse positive
erfaringer fra andre områder til de udsatte boligområder.

Indsatsområderne fungerer derfor med henblik på at vende udviklingen i kommunens
udsatte boligområder og ghettoer, forebygge at der udvikles nye udsatte boligområder og
ghettoområder samt understøtte, at alle borgere i Horsens Kommune kan leve et godt liv i
et stærkt fællesskab.

3.1

Flere i arbejde

Det har en enorm betydning for vores livskvalitet, sundhed og eventuelle børn at have et job og at være en del af et fagligt og kollegialt fællesskab. Derfor mener vi i Horsens, at alle fortjener et arbejde – og at alle, der kan arbejde, skal arbejde. Omvendt skal de borgere, som ikke selv kan, have den hjælp, de behøver.

Horsens Kommune har oplevet en positiv udvikling på arbejdsmarkedet gennem en længere årrække, hvor andelen af voksne borgere i job er steget. Der er dog en stor forskel i arbejdsmarkedstilknytning imellem de borgere, der bor i de udsatte boligområder, og borgerne i resten af kommunen. Med andre ord er en alt for høj andel af beboerne i Sundparken og Sønderbro uden tilknytning til arbejdsmarkedet.

Derfor er der behov for et særligt målrettet fokus på at få flere borgere i udsatte boligområder i job. Det skal foregå i tæt samspil med erhvervslivet, de faglige organisationer og byens uddannelsesinstitutioner – og skal ske med et helhedssyn på den enkelte borger på tværs af kommunens forskellige afdelinger.

For at få flere borgere fra udsatte boligområder i job skal der tages udgangspunkt i det, vi allerede ved virker, men der skal samtidig også være mulighed for at prøve nye løsninger af. Den fremskudte beskæftigelsesindsats er et godt eksempel på en succesfuld indsats målrettet borgere bosat i kommunens udsatte boligområder, hvor både gamle og nye metoder er taget i brug med henblik på at understøtte vejen til beskæftigelse for beboerne i de udsatte boligområder.

Mål: Flere borgere i udsatte boligområder skal have et arbejde.

3.2

Flere i uddannelse

Vores uddannelsessystem er et af vores allervigtigste aktiver. Grundskolen spiller en afgørende rolle i vores børns dannelse til fællesskabet, og det er her, de får opbygget den faglige ballast, som er afgørende for deres videre uddannelse.

Endvidere modner, kvalificerer og specialiserer ungdoms- og videregående uddannelser vores unge mennesker, så de er parate til et godt voksenliv på et stadigt mere digitaliseret og videnstungt arbejdsmarked.

Derfor har vi i Horsens en fælles vision om, at alle børn og unge skal have en uddannelse og et godt og meningsfyldt liv. Og vi vil give alle børn og unge gode muligheder for at lære, udvikle personlig mestring og trives. Det gælder for alle børn og unge fra 0 til 18 år, der bor i Horsens Kommune.

I Horsens leverer vi rigtig flotte præstationer på uddannelsesområdet, og i løbet af de seneste år er flere unge kommet i gang med en erhvervsrettet eller gymnasial ungdomsuddannelse.

I de udsatte boligområder er der dog på nuværende tidspunkt alt for mange borgere, som kun har en grundskoleuddannelse. Vi skal derfor sikre, at den positive udvikling, vi oplever i Horsens, også gør sig gældende for de børn og unge, som bor i vores udsatte boligområder. Betydningen af social ulighed skal mindskes, og den sociale mobilitet skal styrkes, så den nye generation af unge kan bidrage til at løfte boligområderne på den lange bane.

Her er det bl.a. vigtigt, at alle børn og unge i udsatte boligområder oplever at være en del af et fællesskab, så de får den bedst mulige opvækst og overgang til voksenlivet. Flere unge fra de udsatte boligområder skal komme godt igennem grundskolen, og der skal i højere grad være fokus på indsatser rettet mod de unge, der ikke kommer i uddannelse, eller som frafalder en påbegyndt uddannelse.

For at det kan lykkes, skal der være et fortsat fokus på bl.a. forebyggelse og tidlig indsats; dannelse og opbygning af kompetencer i 0-18 års perspektiv; fokus på udsatte børn og unge; helhedstænkning omkring familier; samt et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole, uddannelsesinstitutioner, civilsamfund og boligforeninger. Det er vigtigt, at kommunen og boligorganisationerne har et tæt samarbejde med fx civilsamfundet og relevante aktører på uddannelsesområdet for at lykkes med indsatsen.

Mål: Flere borgere i udsatte boligområder skal gennemføre en ungdomsuddannelse og en videregående uddannelse.

3.3

Styrket medborgerskab

I Horsens Kommune tager vi udgangspunkt i det enkelte menneske. Vi tror på, at alle har noget at bidrage med, og at initiativ og samarbejde er vejen frem. Vi vil skabe de bedst mulige rammer for et indholdsrigt og godt liv for alle.

Med det styrkede medborgerskab skal vi understøtte borgernes muligheder for en aktiv og selvstændig tilværelse, og dem, der har brug for hjælp, skal have den. Hjælpen skal være af høj kvalitet, så der arbejdes i retning af at skabe en så god og selvstændig tilværelse for den enkelte som muligt. Sigtet er at styrke borgernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet. Borgernes styrkede medborgerskab hænger uløseligt sammen med uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsatser, da uddannelse og beskæftigelse er vigtige forudsætninger for at leve et aktivt og selvstændigt liv, og da disse faktorer fungerer præventivt i forhold til børnenes muligheder for at kunne mestre eget liv som voksne.

Mange af kommunens udsatte borgere er bosiddende i de udsatte boligområder, og det er derfor nødvendigt med et særligt fokus på at styrke disse borgeres medborgerskab. Det gælder for alle aldersgrupper og skal, hvor det er muligt, skabes gennem et samarbejde mellem borgeren samt de boligsociale og kommunale indsatser. Der skal arbejdes på tværs af indsatserne med et helhedsorienteret fokus, så indsatserne samlet set kan være til størst mulig gavn for den enkelte. Målet er, at indsatserne bedst understøtter den enkelte borger, så denne opnår de bedst mulige forudsætninger for at kunne tage vare på egen tilværelse. Derudover er et vigtigt fokuspunkt, at flere beboere fra udsatte boligområder bliver en del af samfunds-, forenings- og kulturlivet i kommunen og i højere grad indgår i fællesskaber på tværs af almene og private boligområder.

Det personlige netværk er vigtigt for den enkelte borger, da det giver fællesskab og tilhørsforhold og kan støtte borgeren i sit liv. Der skal derfor være et fokus på fællesskab og styrkelsen af netværk, da det kan have en gavnlig effekt på den enkeltes muligheder for at tage vare på egen tilværelse. Netværk og øgede tilhørsforhold vil desuden bidrage til at fastholde ressourcestærke beboere i boligområderne, hvilket er afgørende for at løfte områderne som helhed. De ressourcestærke beboere vil endvidere kunne fungere som rollemodeller for områdetets øvrige beboere.

Mål: Flere borgere i udsatte boligområder skal leve et aktivt og selvstændigt liv og deltage i samfunds- og foreningslivet omkring dem.

3.4

Attraktive og varierede boliger til alle

Horsens Kommune er midt i en fantastisk udvikling med en høj befolkningstilvækst. Byen vokser, og vi bliver flere borgere. Horsens skal fortsat være en mangfoldig kommune med attraktive boliger til alle, og boligerne skal ligge i nogle spændende områder, der danner rammen om en god og tryk hverdag. Det gælder også for de udsatte boligområder, som skal omdannes til velfungerende områder med en blandet beboersammensætning og med attraktive og varierede boliger til alle.

Vi er allerede i gang med at løfte Sundparken ud af dens ghettostatus, men vi skal også holde fokus på, at nye boligområder ikke udvikler sig i en negativ retning. For at bibeholde Horsens som en attraktiv by med stor befolkningstilvækst er det med andre ord vigtigt, at byen ikke udvikler flere udsatte boligområder. Vi vil derfor holde et vågent øje med byens resterende almene boligområder for at sikre, at alle dele af Horsens holdes attraktive.

Der skal i kommunens fremadrettede udvikling arbejdes for, at alle kommunens områder får et varieret udbud af boliger, som matcher forskellige målgruppers behov. De udsatte boligområder i landet er karakteriseret ved en meget ensartet bebyggelse, og ved løbende at blande boligformerne i hele kommunen forebygges risikoen for at udvikle nye udsatte boligområder. Samtidig udvikles der i kommunen et varieret boligtilbud, der er attraktivt for en bred målgruppe, hvor borgerne får mulighed for at anskaffe sig boliger, der passer til deres behov i alle livets faser. Det skal bidrage til at tiltrække en bred beboergruppe til alle områder i kommunen, samtidig med, at det kan bidrage til at fastholde flere ressourcestærke beboere i de udsatte boligområder. Ved at have en mere varieret boligsammensætning får beboerne således bedre mulighed for eksempelvis at tilflytte en større bolig ved en familieførelse eller at tilflytte en bolig med egen have, hvis det er det, der er ønsket.

Mål: Flere af kommunens boligområder skal have en blandet boligmasse med varierende ejerformer, så der er attraktive boliger til forskellige målgrupper overalt i kommunen.

